

ΡΟΖΑΜΟΥΝΤ ΠΙΛΤΣΕΡ

ΤΟ ΚΑΡΟΥΖΕΛ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Το καρουζέλ**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: The Carousel
Από τις Εκδόσεις Severn House Publishers Ltd, 1983
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Rosamunde Pilcher
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Αναστασία Δεληγιάννη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κατερίνα Δουρίδα
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα

© Rosamunde Pilcher, 1982
© Φωτογραφίας εξωφύλλου: Alexia Feltser/Arcangel
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2021

Πρώτη έκδοση: Εκδόσεις Ωκεανίδα, 2007
Δεύτερη έκδοση: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Νοέμβριος 2021

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-3762-0
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-3763-7

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτίού.

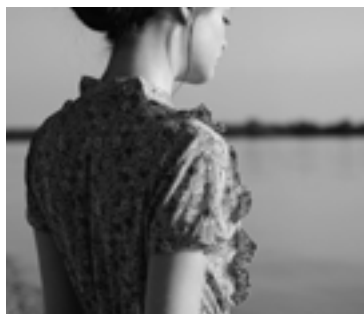
Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.	PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
<i>Από το 1979</i>	<i>Publishers since 1979</i>
Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΡΟΖΑΜΟΥΝΤ ΠΙΛΤΣΕΡ

ΤΟ ΚΑΡΟΥΖΕΛ

Μετάφραση: Αναστασία Δεληγιάννη

Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ κυκλοφορούν:

Μαζεύοντας κοχύλια

Δίδυμα αστέρια

Σεπτέμβρης

Το λιοντάρι που κοιμάται

Το άδειο σπίτι

Το τέλος του καλοκαιριού

Χειμερινό ηλιοστάσιο

Άγριο θυμάρι

Ο γυρισμός

Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ ετοιμάζονται:

Η μέρα της θύελλας

Η άλλη όψη

Λουλούδια στη βροχή

Το γαλάζιο δωμάτιο

Φωνές το καλοκαίρι

Χιόνι τον Απρίλη

Η ΜΑΓΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΡΝΟΥΑΛΗΣ

Τι είναι αυτό που κάνει μαγικό το ταξίδι με τρένο στην Κορνουάλη; Ξέρω πως δεν είμαι ο πρώτος άνθρωπος που ένιωσε τη γοητεία αυτή καθώς η σιδηροδρομική γραμμή τέμνει τον ποταμό Τέιμαρ μέσω της παλιάς γέφυρας Μπράνελ, λες και περνά τις πύλες προς κάποια θεσπέσια ξένη χώρα. Κάθε φορά που πάω λέω από μέσα μου πως δεν μπορεί να είναι και τώρα το ίδιο, αλλά είναι. Πάντα!

Και μου είναι αδύνατον να προσδιορίσω τους ακριβείς λόγους αυτής της ευφορίας. Να είναι τα περιγράμματα των σπιτιών, που βάφονται ρόδινα στον απογευματινό ήλιο; τα μικρά, κουκλίστικα χωράφια; οι ψηλές κοιλαδογέφυρες που αιωρούνται πάνω από τις δασωμένες κοιλάδες; οι πρώτες μακρινές ματιές στη θάλασσα, ή, ίσως, οι μικροί σταθμοί με τα ονόματα αγίων και οι φωνές των αχθοφόρων στην αποβάθρα του Τρούρο;

1

Η μητέρα μου στάθηκε στη μέση του ωραίου της καθιστικού που το έλουζε η σεπτεμβριάτικη λιακάδα και είπε: «Προυν, μάλλον τρελάθηκες!»

Έδειχνε έτοιμη να βάλει τα κλάματα από την απογοήτευση, όμως ήξερα ότι δε θα το έκανε, γιατί τα δάκρυα θα της κατέστρεφαν το άψογο μακιγιάζ, θα έκαναν το πρόσωπό της να πρηστεί, θα παραμόρφωναν το στόμα της και θα τόνιζαν τις άκομπες ρυτίδες. Όσο κι αν ταραζόταν, ποτέ δεν έκλαιγε. Η εμφάνισή της μετρούσε γι' αυτήν σχεδόν πάνω από οτιδήποτε άλλο. Και τώρα στεκόταν στο χαλάκι του τζακιού, απέναντί μου, ντυμένη άψογα με ένα ροδί μάλλινο σακάκι και μια λευκή μεταξωτή φούστα, με τα χρυσά της σκουλαρίκια και το βραχιόλι της με τα φυλαχτά, και τις όμορφες ασημίες της μπούκλες καλοχτενισμένες.

Εντούτοις, πάσχιζε να συγκρατήσει μια σειρά από αντικρουόμενα αρνητικά συναισθήματα: θυμό, μητρική ανησυχία, αλλά κυρίως απογοήτευση. Ένιωσα να τη λυπάμαι βαθιά.

Είπα: «Α, έλα τώρα, μαμά. Δεν είναι δε και το τέλος του κόσμου».

Ακόμη και την ώρα που το έλεγα, μου φάνηκε ιδιαίτερα αναποτελεσματικό· και μάλλον έτσι ήταν.

«Για πρώτη φορά στη ζωή σου φαίνεται να έχεις συνδεθεί με έναν πραγματικά καθωσπρέπει άνθρωπο...»

«Καλή μου, το “καθωσπρέπει” είναι τόσο φριχτά παλιομοδίτικη λέξη...»

«Είναι γοητευτικός, είναι σταθερός, έχει μια καλή δουλειά, και η οικογένειά του είναι από τις σωστές οικογένειες. Είσαι είκοσι τριών χρόνων και είναι ώρα να τακτοποιηθείς: να παντρευτείς, να κάνεις δικά σου παιδιά, να αποκτήσεις δικό σου σπιτικό».

«Μα, μαμά, δε μου έχει ζητήσει να τον παντρευτώ».

«Φυσικά και όχι. Θέλει να το κάνει με τον σωστό τρόπο: να σε πάει σπίτι του, να σε γνωρίσει στη μητέρα του. Δεν υπάρχει τίποτε στραβό σ' αυτό. Και είναι ολοφάνερο προς τα πού το πάει. Και μόνο που θα σας δει κάποιος μαζί, αμέσως καταλαβαίνει ότι είναι τρελός και παλαβός για σένα. Απορώ πώς δεν το βλέπεις...»

«Ο Νάιτζελ είναι ανίκανος να είναι τρελός και παλαβός με στιδήποτε».

«Ειλικρινά, Πρου, δεν ξέρω τι ψάχνεις να βρεις».

«Δεν ψάχνω να βρω τίποτε». Κάναμε τόσο συχνά αυτή τη συζήτηση, ώστε ήξερα το δικό μου μέρος αυτολεξεί, λες και είχα καθίσει και το είχα μάθει απέξω: «Έχω όλα όσα θέλω: μια δουλειά που μου αρέσει, ένα δικό μου διαμερισματάκι...»

«Δεν μπορείς να λες αυτή την τρούπα του ενός δωματίου διαμέρισμα!»

«Και δεν έχω καμία όρεξη να τακτοποιηθώ».

«Είσαι είκοσι τριών χρόνων. Εγώ ήμουν δεκαεννιά όταν παντρεύτηκα».

Παραλίγο να πω «και χώρισες έξι χρόνια αργότερα», όμως δεν το έκανα.

Όσο και να σε εξοργίζει η μητέρα σου, δεν μπορείς να της λες τέτοια πράγματα. Ήξερα πως είχε απσαλένια θέληση και μέσα της ήταν δυνατή σαν χάλυβας, πράγμα που σχεδόν πάντα εξασφάλιζε πως θα γινόταν το δικό της, όμως υπήρχε κάτι ευάλωτο πάνω της – η ντελικάτη της φτιαξιά, τα τεράστια γαλάζια μάτια της, η έντονη θηλυκότητά της... αυτά απέτρεπαν τα σκληρά λόγια.

Έτσι, άνοιξα το στόμα μου και μετά το ξανάκλεισα και την κοίταξα αποθαρρυσμένη. Με κοίταξε κι εκείνη –αποδοκιμαστικά, αλλά χωρίς να λείει τίποτε το αποδοκιμαστικό–, και κατάλαβα για χιλιοστή ίσως φορά γιατί ο πατέρας μου από τη στιγμή που κοιτάχτηκαν στα μάτια, ήταν χαμένος. Παντρεύτηκαν γιατί αυτή ήταν ακαταμάχητη κι αυτός ήταν ο άντρας που εκείνη έψαχνε από τότε που για πρώτη φορά συνειδητοποίησε πως υπάρχει και το αντίθετο φύλο.

Τον πατέρα μου τον λένε Χιου Σάκλτον. Εκείνον τον καιρό δούλευε στο Λονδίνο, σε μια εμπορική τράπεζα στο Σίτι, και είχε έναν τρόπο ζωής στέρεο κι ένα μέλλον λαμπρό. Όμως στην πραγματικότητα ήταν σαν ψάρι έξω από το νερό. Οι Σάκλτον ήταν μια οικογένεια του Νορθάμπερλαντ και ο πατέρας μου είχε μεγαλώσει εκεί, σε ένα αγρόκτημα που λεγόταν *Γουίντιετζ*, όπου τα βοσκοτόπια κατέβαιναν μέχρι τα κρύα νερά της Βόρειας Θάλασσας και οι χειμωνιάτικοι άνεμοι έρχονταν κατευθείαν από τα Ουράλια όρη. Ο πατέρας μου ποτέ δε σταμάτησε να αγαπάει τον τόπο του, ούτε σταμάτησε να τον λαχταρά. Όταν παντρεύτηκε τη μητέρα μου, το αγρόκτημα το διαχειριζόταν ο μεγαλύτερος αδερφός του, όμως, όταν εγώ ήμουν πέντε χρόνων περίπου, ο αδερφός σκοτώθηκε με

τραγικό τρόπο, τυχαία, ενώ κυνηγούσε. Ο πατέρας μου πήγε στο Νορθάμπερλαντ για την κηδεία. Έμεινε εκεί για πέντε μέρες και όταν τελικά γύρισε κοντά μας είχε πάρει την απόφασή του. Είπε στη μητέρα μου πως σκόπευε να αφήσει τη δουλειά του, να πουλήσει το σπίτι στο Λονδίνο και να επιστρέψει στο Γουίντιετζ. Σκόπευε να γίνει αγρότης.

Οι καβγάδες και οι τσακωμοί, τα δάκρυα και οι αλληλοκατηγορίες είναι από τις πιο παλιές, πραγματικά πολύ δυσάρεστες αναμνήσεις μου. Η μητέρα μου δοκίμασε τα πάντα για να τον κάνει να αλλάξει γνώμη, όμως ο πατέρας μου ήταν ανένδοτος. Στο τέλος χρησιμοποίησε το μεγάλο της όπλο: Αν εκείνος ήθελε να επιστρέψει στο Νορθάμπερλαντ, θα πήγαινε μόνος. Προς μεγάλη της έκπληξη, το έκανε. Ίσως να πίστευε ότι θα τον ακολουθούσε, όμως κι εκείνη στάθηκε το ίδιο πεισματάρα. Μέσα στον χρόνο είχαν χωρίσει κανονικά. Το σπίτι στην Πόλτον Σκουέαρ πουλήθηκε και η μητέρα μου μετακόμισε σε ένα άλλο, μικρότερο, κοντά στο Πάρσονς Γκριν. Εγώ, φυσικά, έμεινα μαζί της, όμως πάντοτε πήγαινα στο Νορθάμπερλαντ δύο εβδομάδες κάθε χρόνο, για να κρατώ επαφή με τον πατέρα μου. Μετά από λίγο εκείνος ξαναπαντρεύτηκε μια ντροπαλή, αδέξια κοπέλα της οποίας οι τούιντ φούστες ήταν πάντοτε κάπως τσαλακωμένες στο πίσω μέρος και που το καθαρό και γεμάτο φακίδες πρόσωπό της δεν είχε γνωρίσει ποτέ το άγγιγμα της πούδρας. Ήταν πολύ ευτυχημένοι οι δυο τους. Είναι ακόμη πολύ ευτυχημένοι. Και χαίρομαι ιδιαίτερα γι' αυτό.

Όμως για τη μητέρα μου δεν ήταν τόσο εύκολο. Είχε παντρευτεί τον πατέρα μου γιατί έδειχνε να ταιριάζει σε ένα μοντέλο αρρενωπότητας που μπορούσε να καταλάβει και να θαυμάζει. Ποτέ δεν έψαξε κάτω από την επιφάνεια του ρι-

γέ κοστουμιού και του χαρτοφύλακα. Δεν είχε καμία διάθεση να ξεσκεπάσει οποιαδήποτε κρυμμένα βάθη. Όμως οι Σάκλτον ήταν γεμάτοι εκπλήξεις και –κάτι που προξενούσε φρίκη στη μητέρα μου– είχα κληρονομήσει τις περισσότερες από αυτές. Ο σκοτωμένος μου θείος δεν ήταν μόνο αγρότης, αλλά και ένας ερασιτέχνης μουσικός με κάποιο καλλιτεχνικό έργο. Ο πατέρας μου στον ελεύθερο χρόνο του κεντούσε τις πιο όμορφες ταπετσαρίες. Όμως, η πραγματική επαναστάτρια ήταν η αδερφή τους, η Φίμπι. Καλλιτέχνιδα και πετυχημένη ζωγράφος, ήταν τόσο αυθεντική ως χαρακτήρας, με τόσο ανέμελη προσέγγιση των καθημερινών συμβάσεων, ώστε η μητέρα μου δυσκολευόταν πολύ να αποδεχτεί την κουνιάδα της.

Όταν ήταν νεαρή γυναίκα, η Φίμπι εγκαταστάθηκε στο Λονδίνο, αλλά αργότερα, σαν πέρασαν τα χρόνια, τίναξε τη σκόνη της πόλης από τα παπούτσια της και πήγε να μείνει στην Κορνουάλη, σε μια ευτυχισμένη συγκατοίκηση με έναν γοητευτικό άντρα, έναν γλύπτη που λεγόταν Τσιπς Άρμιτατζ. Δεν παντρεύτηκαν ποτέ –νομίζω επειδή η γυναίκα του δεν του έδινε διαζύγιο– και όταν εκείνος πέθανε της άφησε το βικτοριανό γκόθικ σπιτάκι του στο Πένμαρον, όπου από τότε εκεί ζει η θεία μου.

Παρά αυτό το μικρό κοινωνικό παρασφράγμα, η μητέρα μου δεν μπορούσε να διαγράψει εντελώς τη Φίμπι, γιατί ήταν νονά μου. Κάθε τόσο μας προσκαλούσε, τη μητέρα κι εμένα, να πάμε να μείνουμε μαζί της. Τα γράμματα πάντοτε δεν άφηναν καμία αμφιβολία πως η Φίμπι θα χαιρόταν να πήγαινα μόνο εγώ. Όμως η μητέρα μου φοβόταν την μποέμικη επίδρασή της πάνω μου και με τη σκέψη πως μιας και δεν μπορούσε να ξεφορτωθεί τους Σάκλτον, καλύτερα να τους είχε

από κοντά, πάντοτε –τουλάχιστο όσο ήμουν παιδί– με συνόδευε σε αυτές τις επισκέψεις.

Την πρώτη φορά που επισκεφτήκαμε την Κορνουάλη ήμουν τρομερά αγχωμένη. Ήμουν ακόμη παιδί, όμως καταλάβαινα πως η μητέρα και η Φίμπι δεν είχαν κανένα σημείο επαφής και έτρεμα μήπως περνούσα δύο εβδομάδες μέσα στους τσακωμούς και την τεταμένη σιωπή. Όμως υποτιμούσα τη νοημοσύνη της Φίμπι. Τακτοποίησε τα πράγματα συστήνοντας τη μητέρα μου στην κυρία Τόλιβερ. Η κυρία Τόλιβερ ζούσε στο Γουάιτ Λοτζ, στο Πένμαρον, και είχε έναν συντηρητικό μικρό κύκλο φίλων, που με μεγάλη τους χαρά συμπεριέλαβαν τη μητέρα μου στα απογευματινά τους παιχνίδια μπριτζ και στα μικρά τους εορταστικά δείπνα.

Με ικανοποίηση έπαιζε χαρτιά μαζί τους τις ηλιόλουστες μέρες που η Φίμπι κι εγώ πηγαίναμε βόλτα στην παραλία και τοποθετούσαμε τα καβαλέτα μας κοντά στον παλιό υδατοφράκτη ή πηγαίναμε στο εσωτερικό της επαρχίας με το σαβαλιασμένο Volkswagen που η Φίμπι χρησιμοποιούσε ως κινητό στούντιο, και σκαρφαλώναμε στους ρεικότοπους, και κυριολεκτικά χανόμασταν μέσα στο τοπίο το πνιγμένο από ένα λευκό και ακτινοβόλο φως, που έμοιαζε να αντανακλάται από την ίδια τη θάλασσα.

Παρά την αντίδραση της μητέρας μου, η Φίμπι άσκησε τεράστια επιρροή στη ζωή μου· ασυνείδητη επιρροή, με τη μορφή του ταλέντου μου στη ζωγραφική που είχα κληρονομήσει. Αλλά και σε άλλους πιο πρακτικούς τομείς με επηρέασε –με πίεσε ίσως– στηρίζοντας την απόφασή μου να σπουδάσω στη Φλωρεντία, να πάω στη Σχολή Καλών Τεχνών, με αποκορύ-

φωμα τελικά να βρω την παρούσα δουλειά μου στην γκαλε-
ρί Μάρκου Μπέρνσταϊν, στην Κορκ Στριτ.

Και τώρα ο τσακωμός μας είχε αιτία τη Φίμπι. Ο Νάιτζελ Γκρόντον είχε μπει στη ζωή μου μερικούς μήνες πριν. Ήταν ο πρώτος εντελώς συμβατικός άνθρωπος που είχα ποτέ, έστω και λίγο, συμπαθήσει· και όταν τον έφερα στο σπίτι να γνωρίσει τη μητέρα μου, εκείνη δεν μπόρεσε να κρύψει τη χαρά της. Ο Νάιτζελ γοητεύτηκε από αυτήν, τη φλέρταρε λίγο και της έφερε λουλούδια. Όταν η μητέρα έμαθε πως με είχε προσκαλέσει στη Σκοτία, να μείνω με την οικογένειά του και να γνωρίσω τη μητέρα του, ο ενθουσιασμός της ήταν ασυγκράτητος. Ήδη μου είχε αγοράσει ένα μάλλινο παντελόνι του γκολφ για να το φοράω στους ρεικότοπους και πέρα από αυτό ήξερα ότι η φαντασία της κάλυπτε αχαλίνωτη μέχρι το τελικό αποκορύφωμα, που ήταν η αγγελία των αρραβώνων στους *Times*, τα προσκλητήρια με ανάγλυφα γράμματα και ένας λονδρέζικος γάμος με εμένα ντυμένη με μια λευκή δημιουργία, σχεδιασμένη να φαίνεται όμορφη από πίσω.

Όμως την τελευταία στιγμή η Φίμπι έβαλε ένα τέλος σε όλες αυτές τις ωραίες ονειροφαντασίες. Είχε καταφέρει να σπάσει το χέρι της και τη μέρα που επέστρεψε από το νοσοκομείο στο Χόλι Κότατζ, το μικρό της σπίτι, με το χέρι ακινητοποιημένο στον γύψο, μου τηλεφώνησε να με παρακαλέσει να πάω να της κάνω παρέα. Όχι πως δεν ήταν σε θέση να φροντίζει απόλυτα τον εαυτό της, όμως δεν μπορούσε να οδηγήσει το αυτοκίνητο· και το να μείνει χωρίς όχημα μέχρι να βγάλει τον γύψο ήταν πέρα από τις αντοχές της.

Καθώς άκουγα τη φωνή της στο τηλέφωνο, ένιωσα μια

παράξενη ανακούφιση, και μόνο τότε συνειδητοποίησα πως δεν ήθελα να πάω στον Βορρά, πολύ δε περισσότερο να μείνω με τους Γκόρντον. Δεν ήμουν έτοιμη να μπλέξω τόσο σοβαρά με τον Νάιτζελ. Υποσυνείδητα λαχταρούσα να βρω κάποια ακλόνητη δικαιολογία για να ξεφύγω από την υποχρέωση. Και να που μου ήρθε στο πιάτο. Χωρίς να διστάσω διόλου είπα στη Φίμπι πως θα πήγαινα. Μετά είπα στον Νάιτζελ πως δεν μπορούσα να πάω στη Σκοτία. Και τώρα το έλεγα και στη μητέρα μου.

Κι εκείνη, όπως το είχα προβλέψει, ήταν απαρηγόρητη.

«Στην Κορνουάλη. Με τη Φίμπι».

Το έκανε να ακούγεται ως το χειρότερο αδιέξοδο.

«Πρέπει να πάω, μαμά». Προσπάθησα να την κάνω να χαμογελάσει. «Ξέρεις πως είναι ανίκανη να οδηγήσει εκείνο το σαράβαλό της ακόμη και με τα δύο χέρια».

Όμως το κέφι της δεν έφτιαχνε με τίποτε.

«Είναι τόσο αγενές να σε φωνάζει την τελευταία στιγμή. Να μη δεχτείς ποτέ ξανά πρόσκλησή της. Και τι θα σκεφτεί η μητέρα του Νάιτζελ;»

«Θα της γράψω. Είμαι σίγουρη πως θα καταλάβει».

«Και με τη Φίμπι... Δε θα συναντήσεις κανέναν με τη Φίμπι, πέρα από ένα σωρό άπλυτους φοιτητές και απίστευτες γυναίκες που φοράνε πόντισο πλεγμένα στο χέρι».

«Ίσως έρθει η κυρία Τόλιβερ με κανέναν άντρα κατάλληλο για μένα».

«Δεν είναι κάτι που σηκώνει αστεία».

Της είπα μαλακά: «Είναι η δική μου ζωή».

«Πάντοτε αυτό λες. Το είπες όταν τα μάζεψες να πας να μείνεις σ' εκείνο το φριχτό ισόγειο στο Ίσλινγκτον. Πού; Στο Ίσλινγκτον!»

«Είναι πολύ της μόδας».

«Κι όταν γράφτηκες σε εκείνη τη φοιτητή Σχολή Καλών Τεχνών...»

«Τουλάχιστον έχω μια απολύτως αξιοσεβαστη δουλειά. Αυτό πρέπει να το παραδεχτείς».

«Θα έπρεπε να ήσουν παντρεμένη. Και τότε δε θα χρειαζόταν να έχεις δουλειά».

«Ακόμη κι αν ήμουν παντρεμένη, δε θα ήθελα να παρατήσω τη δουλειά μου».

«Όμως, Πρου, αυτό δεν έχει μέλλον. Εγώ θέλω να ζήσεις μια κανονική ζωή».

«Νομίζω πως έχω μια κανονική ζωή».

Αγριοκοιτάξαμε η μια την άλλη για μια ατέλειωτη στιγμή. Μετά η μητέρα μου αναστέναξε βαθιά, παραιτημένη και ολοφάνερα θανάσιμα πληγωμένη. Κι εγώ κατάλαβα πως για την ώρα ο τσακωμός μας είχε τελειώσει.

Ακούστηκε αξιολύπητη όταν είπε: «Ποτέ δε θα σε καταλάβω».

Πήγα και την αγκάλιασα.

«Μην προσπαθείς», της είπα. «Χαμογέλα και συνέχισε να με αγαπάς. Θα σου στείλω μια κάρτα από την Κορνουάλη».

Είχα αποφασίσει να μην πάω με αυτοκίνητο στο Πένμαρον, αλλά να ταξιδέψω με τρένο. Το επόμενο πρωί πήρα ένα ταξί για το Πάντινγκτον και βρήκα τη σωστή αποβάθρα και το σωστό βαγόνι. Είχα κλείσει θέση, όμως το τρένο δεν ήταν γεμάτο – ήταν μέσα του Σεπτέμβρη και η παλιόροια των παραθεριστών είχε κοπάσει. Μόλις είχα τακτοποιήσει τις αποσκευές μου και είχα βουλευτεί σε μια θέση, όταν ακούστηκε ένα ανε-

παίσθητο χτύπημα στο παράθυρο και σηκώνοντας το κεφάλι μου είδα έναν άντρα να στέκεται στην αποβάθρα. Κρατούσε χαρτοφύλακα στο ένα χέρι κι ένα μπουκέτο λουλούδια στο άλλο. Έκπληκτη διαπίστωσα πως ήταν ο Νάιτζελ.

Σηκώθηκα όρθια, πήγα μέχρι την πόρτα και κατέβηκα κάτω, στην αποβάθρα. Εκείνος ερχόταν προς το μέρος μου χαμογελώντας ντροπαλά.

«Πρου, πίστεψα πως δε θα σ' έβρισκα».

«Τι στο καλό κάνεις εδώ;»

«Ήρθα να σε αποχαιρετήσω. Να σου ευχηθώ καλό ταξίδι». Άπλωσε το χέρι με το μπουκέτο τα λουλούδια –κάτι μικρά, φουντωτά χρυσάνθεμα– συμπληρώνοντας: «Και να σου δώσω αυτά».

Χωρίς να το θέλω, συγκινήθηκα. Αναγνώρισα πως το να έρθει εδώ, στον σταθμό, ήταν μια γενναϊόδωρη πράξη συγχώρησης και μια ολοφάνερη δήλωση πως είχε καταλάβει γιατί τον είχα κρεμάσει. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να με κάνει να νιώσω πιο άθλια από ποτέ. Πήρα τα λουλούδια που ήταν τυλιγμένα με κρουστό λευκό χαρτί και έχωσα τη μύτη μου ανάμεσά τους. Μύριζαν υπέροχα. Τον κοίταξα και χαμογέλασα.

«Είναι δέκα ακριβώς. Δε θα έπρεπε να βρίσκεσαι στο γραφείο σου αυτή τη στιγμή;

Κούνησε το κεφάλι του.

«Δεν υπάρχει βιάση».

«Δεν είχα καταλάβει πως έχεις τόσο υψηλή θέση στον τραπεζικό κόσμο».

Ο Νάιτζελ χαμογέλασε πλατιά.

«Δεν έχω, αλλά και δε χρειάζεται να πηγαίνω με το ρολόι. Πάντως, έκανα ένα τηλεφώνημα. Είπα πως θα καθυστερήσω».

Είχε ένα σίγουρο, ώριμο πρόσωπο και ξανθά μαλλιά που

άρχιζαν να αραιώνουν στην κορυφή, όταν όμως χαμογελούσε, όπως τώρα, έδειχνε σχεδόν νεαρό αγόρι. Άρχισα να αναρωτιέμαι αν ήμουν τρελή που εγκατέλειπα αυτόν τον συμπαθητικό άντρα για να πάω να κάνω τη νοσοκόμα στην απρόβλεπτη θεία Φίμπι. Ίσως, τελικά, η μητέρα μου είχε δίκιο.

Είπα: «Συγγνώμη που σε κρέμασα. Έγραψα στη μητέρα σου χθες το βράδυ».

«Ίσως κάποια άλλη φορά...» είπε ο Νάιτζελ γενναιόδωρα. «Πάντως, κράτα επαφή. Ειδοποίησέ με όταν θα γυρίσεις στο Λονδίνο».

Το ήξερα πως θα με περίμενε αν του το ζητούσα. Θα ήταν έτοιμος να έρθει στο τρένο μου, να με πάει με το αυτοκίνητο μέχρι το Ίσλιγκτον, να ξαναπιάσει τον ειρμό της σχέσης μας, σαν να μην είχα φύγει ποτέ.

«Θα το κάνω».

«Ελπίζω η θεία σου να αναρρώσει γρήγορα».

«Ένα σπασμένο χέρι έχει μόνο. Δεν είναι άρρωστη».

Ακολούθησε μια σύντομη, άβολη σιωπή. Μετά ο Νάιτζελ είπε: «Λοιπόν...» και κινήθηκε προς τα εμπρός για να με φιλήσει στο μάγουλο. Ήταν περισσότερο σαν στιγμιαίο χάδι παρά φιλή. «Αντίο και καλό ταξίδι».

«Σ' ευχαριστώ που ήρθες. Σ' ευχαριστώ για τα λουλούδια».

Οπισθοχώρησε, έγενεψε ακαθόριστα αποχαιρετώντας με, γύρισε και έφυγε. Τον παρακολουθούσα να φεύγει ανοίγοντας δρόμο ανάμεσα στην ακατάπαυστη σύγχυση από αχθοφόρους, καρότσια, οικογένειες και αποσκευές. Στις μπάρες, έκανε μεταβολή για μια τελευταία φορά. Κούνησε το χέρι του. Μετά είχε φύγει. Μπήκα ξανά στο τρένο, έβαλα τα λουλούδια στη σχάρα των αποσκευών και κάθισα.

Μακάρι να μην είχε έρθει.

Ήμουν πάρα πολύ Σάκλτον, όμως πότε πότε αδέσποτα συναισθήματα, που αναγνώριζα ότι προέρχονταν κατευθείαν από τη μητέρα μου, χρωμάτιζαν τον ψυχικό μου κόσμο. Ετούτη ήταν μια τέτοια στιγμή. Πρέπει να ήμουν τρελή που δεν ήθελα να είμαι με τον Νάιτζελ, να συνδεθώ μαζί του, ακόμη και να περάσω το υπόλοιπο της ζωής μου δίπλα του. Κανονικά τινάζομαι σαν άλογο στη σκέψη πως έπρεπε να νοικοκυρευτώ, όμως ετούτη τη στιγμή, έτσι όπως καθόμουν στο τρένο κοιτώντας έξω από το παράθυρο, στον σταθμό του Πάντινγκτον, ξάφνα αυτή η ιδέα μου φάνηκε απίστευτα ελκυστική. Ασφάλεια· να τι θα μου έδινε αυτός ο φερέγγυος άντρας. Φαντάστηκα να ζω στο στέρεο λονδρέζικο σπιτικό του, να πηγαίνω στη Σκοτία για τις διακοπές μου· να δουλεύω μόνο αν το ήθελα και όχι επειδή χρειαζόμουν τα χρήματα. Σκέφτηκα πώς θα ήταν να έχω παιδιά...

Μια φωνή είπε: «Συγγνώμη, αυτή η θέση είναι πιασμένη;»
«Τι;»

Σήκωσα τα μάτια μου και αντίκρισα έναν άντρα να στέκεται εκεί, στον διάδρομο ανάμεσα στα καθίσματα. Κρατούσε μια μικρή βαλίτσα και δίπλα του βρισκόταν ένα παιδί, ένα αδύνατο κοριτσάκι κάπου δέκα χρόνων· είχε σκούρα μαλλιά και φορούσε στρογγυλά γυαλιά όμοια με τα μάτια της κουβάριας.

«Όχι, δεν είναι πιασμένη».

Ο άντρας είπε «καλά», σήκωσε τη βαλίτσα και την τοποθέτησε στη σχάρα. Δεν έδειχνε να έχει διάθεση για κανενός είδους γαλαντομία, και μια φανερή ανυπομονησία στους τρόπους του με έκανε να μην του ζητήσω να προσέξει το μπουκέτο μου με τα χρυσάνθεμα. Ήταν ντυμένος όπως και ο Νάιτζελ –μάλλον δούλευε σε κάποιο γραφείο στο Σίτι– με ένα

μπλε κοστούμι με άσπρες ρίγες. Όμως το κοστούμι δεν του καθόταν καλά, λες και προσφάτως είχε πάρει αρκετό βάρος –φαντάστηκα τεράστια γεύματα με έξοδα της εταιρείας–, και καθώς τεντώθηκε για να βάλει επάνω τη βαλίτσα, ήρθα πρόσωπο με πρόσωπο με το ακριβό, τεντωμένο του πουκάμισο και τα τεζαρισμένα κουμπιά του. Ήταν μελαχρινός και κάποτε ίσως να ήταν όμορφος, όμως τώρα τα μάγουλά του ήταν φουσκωμένα, το δέρμα του ροδαλό και τα μαλλιά του, που άρχιζαν να γκριζάρουν, σκέπαζαν το πίσω μέρος του γιακά του, πιθανώς για να αποζημιώσουν την έλλειψη στην κορυφή.

«Εδώ είσαι», είπε στο κοριτσάκι. «Άντε, κάθισε».

Εκείνη κάθισε προσεκτικά και μαζεύτηκε στην άκρη της θέσης της. Κρατούσε ένα κόμικ και φορούσε μια κόκκινη δερμάτινη τσάντα που την είχε κρεμασμένη στον ώμο της από το λουρί. Ήταν ένα γλωμό παιδί, με μαλλιά κουρεμένα πολύ κοντά, που αποκάλυπταν έναν μακρύ και λεπτό λαιμό. Αυτό, τα γυαλιά της και η έκφραση στωικής δυστυχίας που φανέρονε το πρόσωπό της την έκαναν να μοιάζει με μικρό αγόρι, και μου θύμιζε άλλα αγοράκια που είχα παρατηρήσει στις αποβάθρες των τρένων, μαζεμένα μέσα στις άκαμπτες καινούργιες σχολικές τους στολές, να προσπαθούν να συγκρατήσουν τα δάκρυά τους καθώς οι παχύσαρκοι πατεράδες τους έλεγαν πόσο ευτυχισμένα θα ήταν ως εσωτερικοί οικότροφοι κάποιου σχολείου.

«Πήρες το εισιτήριό σου, όπως έπρεπε;»

Εκείνη έγνεψε.

«Η γιαγιά θα σε περιμένει στη διασταύρωση».

Το κορίτσι έγνεψε ξανά.

«Λοιπόν...» Χάιδεψε νευρικά το κεφάλι του παιδιού με

το χέρι του. Ολοφάνερα, ανυπομονούσε να φύγει. «Εντάξει, τότε. Θα είσαι μια χαρά».

Ακόμη ένα γνέψιμο. Κοιτάχτηκαν χωρίς να χαμογελάσουν. Εκείνος έκανε να φύγει, όμως θυμήθηκε και κάτι ακόμη.

«Ορίστε...» Ψηλάφισε την τσέπη πάνω στο στήθος του και από ένα πορτοφόλι με δέρμα κροκόδειλου έβγαλε ένα χαρτονόμισμα των δέκα λιρών. «Θα χρειαστεί να φας κάτι. Όταν είναι η ώρα, πήγαινε μέχρι το βαγόνι που είναι το εστιατόριο και πάρε κάτι να φας».

Εκείνη πήρε τα χρήματα και βάλθηκε να τα κοιτάζει.

«Αντίο τότε».

«Αντίο».

Ο άντρας έφυγε. Στο παράθυρο κοντοστάθηκε για να της κουνήσει το χέρι και να της στείλει ένα βιαστικό χαμόγελο. Μετά εξαφανίστηκε προς τα εκεί όπου βρισκόταν ένα γυαλιστερό, φανταχτερό αμάξι που θα τον οδηγούσε στον ασφαλή, ανδροκρατούμενο κόσμο της επιχείρησής του.

Όπως είχα παραδεχτεί πριν πως ο Νάιτζελ ήταν συμπαθητικός, τώρα συνειδητοποίησα πως ετούτος ο άντρας ήταν απαίσιος και αναρωτήθηκα γιατί είχε αναλάβει να ξεπροβόδισει το κοριτσάκι ένας τόσο φριχτός και άχαρος άνθρωπος.

Εκείνη καθόταν δίπλα μου, ακίνητη σαν ποντικάκι. Μετά από λίγο πήρε την τσάντα της, άνοιξε το φερμουάρ, έβαλε τα χρήματα μέσα και το ξανάκλεισε. Σκέφτηκα να της πω κάτι φιλικό, όμως διέκρινα δάκρυα να γυαλίζουν πίσω από τους φακούς των γυαλιών της, κι έτσι αποφάσισα, για την ώρα, να την αφήσω στην ησυχία της. Ένα λεπτό αργότερα το τρένο άρχισε να κινείται και ξεκινήσαμε.

Άνοιξα τους *Times*, διάβασα τις επικεφαλίδες κι όλα τα δυσάρεστα νέα και μετά γύρισα με ένα ευχάριστο αίσθημα

ανακούφισης στις σελίδες με τα καλλιτεχνικά. Βρήκα αυτό που έψαχνα: ήταν η κριτική για μια έκθεση που είχε ξεκινήσει πριν από κάνα δυο μέρες στην γκαλερί *Πίτερ Τσέισταλ*, μόνο δυο πόρτες πιο πέρα από εκεί όπου εγώ δούλευα για τη *Μάρκους Μπέρονσταϊν*.

Ο καλλιτέχνης ήταν ένας νεαρός άντρας που λεγόταν Ντάνιελ Κάσενς. Πάντοτε παρακολουθούσα με ενδιαφέρον την πορεία του, γιατί όταν ήταν γύρω στα είκοσι είχε περάσει έναν χρόνο στην Κορνουάλη, μένοντας στη Φίμπι και μελετώντας γλυπτική με τον Τσιπς. Δεν τον είχα γνωρίσει ποτέ, όμως η Φίμπι και ο Τσιπς τον συμπαθούσαν πολύ και όταν τους άφησε για να κάνει καριέρα στην Αμερική, η Φίμπι παρακολουθούσε την πρόοδό του με ζήλο και ενθουσιασμό, λες κι ήταν πραγματικός γιος της.

Ο Ντάνιελ Κάσενς είχε ταξιδέψει στην Αμερική, όπου πέρασε μερικά χρόνια, και μετά πήγε στην Ιαπωνία, μαγνητισμένος από την περίπλοκη λιτότητα της τέχνης των λαών της Άπω Ανατολής.

Ετούτη η τελευταία έκθεση ήταν αποτέλεσμα των χρόνων του στην Ιαπωνία και οι κριτικοί ήταν ενθουσιασμένοι, επευφημώντας τη γαλήνη και την αυστηρότητα της δουλειάς του Ντάνιελ Κάσενς και επαινώντας τον έλεγχο της πινελιάς του στις υδατογραφίες και την ακρίβεια στις λεπτομέρειες.

«Αυτή είναι μια ξεχωριστή συλλογή», τελείωνε η κριτική. «Οι πίνακες είναι συμπληρωματικοί, ο καθένας τους μία μοναδική πλευρά μιας συνολικής και σπάνιας εμπειρίας. Αφήστε για μια ώρα, ή και παραπάνω, την καθημερινότητά σας, σπάστε τη ρουτίνα σας και επισκεφτείτε την γκαλερί *Τσέισταλ*. Σίγουρα δε θα απογοητευτείτε».

Η Φίμπι θα πετούσε από τη χαρά της: κι εγώ χαιρόμουν

για εκείνη. Έκλεισα την εφημερίδα, κοίταξα έξω από το παράθυρο και είδα πως είχαμε αφήσει πίσω μας τα προάστια και βρισκόμασταν στην εξοχή. Ήταν μια υγρή ημέρα και μεγάλα γκριζα σύννεφα κυλούσαν πάνω στον ουρανό, αποκαλύπτοντας τότε τότε κάποιο κομμάτι καθαρού γαλάζιου. Τα δέντρα είχαν αρχίσει να αλλάζουν χρώμα, τα πρώτα φύλλα να πέφτουν. Υπήρχαν τρακτέρ που όργωναν τα χωράφια και οι κήποι των αγροικιών, καθώς τις προσπερνούσαμε με ιλιγγιώδη ταχύτητα, ήταν μαβί από τα φθινοπωρινά χρυσάνθεμα.

Θυμήθηκα την μικρή μου συνταξιδιώτισσα και στράφηκα να δω πώς τα πήγαινε. Δεν είχε ανοίξει ακόμη το κόμικ της, ούτε είχε ξεκουμπώσει το παλτό της, όμως τα δάκρυα είχαν εξαφανιστεί και φαινόταν να έχει συνέλθει κάπως.

«Πού πηγαίνεις;» τη ρώτησα.

«Στην Κορνουάλη».

«Κι εγώ στην Κορνουάλη πάω. Σε ποιο ακριβώς μέρος;»

«Πάω να μείνω με τη γιαγιά μου».

«Τι ωραία...» Μετά το σκέφτηκα και είπα: «Μα δεν είναι σχολική περίοδος; Δε θα έπρεπε να είσαι στο σχολείο;»

«Ναι, θα έπρεπε. Πηγαίνω εσωτερική σε σχολείο. Είχαμε όλοι επιστρέψει μετά τις διακοπές, και θα ξεκινούσαν τα μαθήματα, όταν έσκασε ο θερμοσίφωνας, κι έτσι έκλεισαν το σχολείο για μία εβδομάδα για να τον επισκευάσουν, και μας έστειλαν όλους πίσω στα σπίτια μας».

«Τι φριχτό! Ελπίζω κανείς να μην τραυματίστηκε».

«Όχι. Όμως η μισ Μπράουνριγκ, η διευθύντριά μας, έπρεπε να μείνει στο κρεβάτι για μια μέρα. Η προϊσταμένη του νοσηλευτηρίου είπε πως ήταν από το σοκ».

«Δε μου κάνει εντύπωση».

«Έτσι επέστρεψα σπίτι, όμως δεν υπήρχε κανείς εκεί, πέ-

ρα από τον πατέρα μου. Η μητέρα μου έχει πάει ταξίδι στη Μαγιόρκα. Πήγε στο τέλος των καλοκαιρινών διακοπών. Γι' αυτό εγώ πρέπει να πάω να μείνω με τη γιαγιά».

Έτσι όπως το έλεγε δεν ακουγόταν και πολύ ελκυστική προοπτική. Προσπαθούσα να σκεφτώ κάτι παρηγορητικό να της πω για να της φτιάξω το κέφι, όταν σήκωσε το κόμικ, το έφερε μπροστά της, μάλλον επιδεικτικά, κι άρχισε να το διαβάζει. Μου φάνηκε διασκεδαστικό, όμως έπιασα το υπονοούμενο· βρήκα το βιβλίο μου κι άρχισα να διαβάζω κι εγώ. Συνεχίσαμε το ταξίδι μέσα στη σιωπή, μέχρι που ο σερβιτόρος από το βαγόνι του εστιατορίου διέσχισε το τρένο για να μας ειδοποιήσει πως το γεύμα είχε σερβιριστεί.

Άφησα κάτω το βιβλίο μου. «Θα πας να φας κάτι;» τη ρώτησα, ξέροντας πως είχε δέκα λίρες στην τσάντα της.

Φάνηκε να ταράζεται.

«Δε... δεν ξέρω από πού να πάω».

«Θα πάω κι εγώ. Θέλεις να έρθεις μαζί μου;»

Η έκφρασή της άλλαξε και τώρα το πρόσωπό της έδειχνε ευγνωμοσύνη και ανακούφιση.

«Αχ, θα μπορούσα; Έχω τα χρήματα, όμως για πρώτη φορά βρίσκομαι μόνη μου σε τρένο, έτσι δεν ξέρω τι πρέπει να κάνω».

«Το ξέρω, είναι μπέρδεμα, σωστά; Έλα τώρα, πάμε πριν μας πιάσουν όλα τα τραπέζια».

Διασχίσαμε μαζί τους διαδρόμους που ακολουθούσαν τους κραδασμούς του τρένου, βρήκαμε το βαγόνι-εστιατόριο και καθίσαμε σε ένα τραπέζι για δύο, που είχε καθαρό, λευκό τραπεζομάντιλο και ένα βάζο με λουλούδια.

Το κορίτσι είπε: «Ζεσταίνομαι κάπως. Νομίζετε πως θα μπορούσα να βγάλω το παλτό μου;»

«Πιστεύω ότι θα ήταν καλή ιδέα».

Το έκανε, με τη βοήθεια του σερβιτόρου, μετά δίπλωσε το παλτό και το ακούμπησε στην πλάτη της καρέκλας της. Άνοιξε τον κατάλογο.

«Πεινάς;» τη ρώτησα.

«Ναι. Φάγαμε πρωινό πριν χίλιες ώρες!»

«Πού μένεις;»

«Στο Σανιγκντέιλ. Στο Λονδίνο με έφερε ο μπαμπάς μου με το αυτοκίνητό του. Είναι μια διαδρομή που την κάνει καθημερινά».

«Ο πατέρας σου ήταν ο κύριος που σε αποχαιρέτησε;»

«Ναι». Δεν την είχε καν φιλήσει για αντίο! «Δουλεύει σ' ένα γραφείο στο Σίτι». Οι ματιές μας συναντήθηκαν κι εκείνη βιάστηκε να τραβήξει τη δική της. «Δεν του αρέσει να αργεί».

Της είπα καθησυχαστικά: «Σε λίγους άντρες αρέσει. Και θα πας να μείνεις με τη μητέρα του;»

«Όχι. Η γιαγιά είναι η μητέρα της μητέρας μου».

Της απάντησα με φιλικό τόνο: «Εγώ πάω να μείνω με τη θεία μου. Έχει σπάσει το χέρι της και δεν μπορεί να οδηγήσει το αυτοκίνητό της, έτσι πάω να τη φροντίσω. Ζει στην άκρη της Κορνούαλης, σε ένα χωριό που λέγεται Πένμαρον».

«Πένμαρον; Μα κι εγώ στο Πένμαρον πηγαίνω!»

Αυτό κι αν ήταν σύμπτωση.

«Τι παράξενο!»

«Είμαι η Σάβλοτ Κόλινς. Είμαι εγγονή της κυρίας Τόλιβερ. Αυτή είναι η γιαγιά μου. Ξέρετε την κυρία Τόλιβερ;»

«Ναι, τη γνωρίζω. Όχι πολύ καλά, αλλά τη γνωρίζω. Η μητέρα μου έπαιζε μπριτζ μαζί της. Η θεία μου λέγεται Φίμπι Σάκλτον».

Τώρα το πρόσωπό της φωτίστηκε. Για πρώτη φορά από

τη στιγμή που την πρωτοείδα φάνηκε ένα φυσιολογικό και ενθουσιώδες παιδί. Τα μάτια της έδειχναν τεράστια πίσω από τα γυαλιά της και το στόμα της άνοιξε σε μια γκριμάτσα που φανέρωνε χαρά και έκπληξη, αποκαλύπτοντας δόντια υπερβολικά μεγάλα για το στενό της πρόσωπο.

«Φίμπι! Η Φίμπι είναι η καλύτερή μου φίλη. Πάω και πίνω μαζί της τσάι και τα σχετικά κάθε φορά που πηγαίνω να μείνω με τη γιαγιά. Δεν ήξερα ότι έσπασε το χέρι της. Κοίταξε καλά καλά το πρόσωπό μου.

«Εσύ... εσύ δεν είσαι η Πρου, ή μήπως όχι;»

Χαμογέλασα.

«Ναι, είμαι. Πώς το κατάλαβες;»

«Μου φάνηκε γνωστό το πρόσωπό σου – έχω δει τη φωτογραφία σου στο καθιστικό της Φίμπι. Πάντα μου φαινόσουν υπέροχη...»

«Σ' ευχαριστώ».

«Και η Φίμπι συνήθιζε να μου μιλάει για σένα όποτε πήγαινα να τη δω. Μου αρέσει τόσο να παίρνω τσάι μαζί της, γιατί δεν αισθάνομαι πως είμαι δίπλα σε κάποιον μεγάλο, και μου επιτρέπει να είμαι ο εαυτός μου. Και πάντοτε παίζουμε με το καρουζέλ που κάποτε ήταν γραμμόφωνο».

«Αυτό ήταν δικό μου. Ο Τσιπς το έφτιαξε για μένα».

«Δε γνώρισα ποτέ τον Τσιπς. Ούτε τον θάνατό του δε θυμάμαι».

«Κι εγώ ποτέ δε γνώρισα τη μητέρα σου», της είπα.

«Μα πάμε και μένουμε με τη γιαγιά σχεδόν κάθε καλοκαίρι».

«Κι εγώ πηγαίνω εκεί συνήθως το Πάσχα, ή μερικές φορές και τα Χριστούγεννα, έτσι δεν έτυχε ποτέ να συναντηθούν οι δρόμοι μας. Δε νομίζω πως ξέρω καν το όνομά της».

«Τη λένε Άναμπελ. Λεγόταν Άναμπελ Τόλιβερ, όμως τώρα τη φωνάζουν κυρία Κόλινς».

«Έχεις άλλα αδέρφια;»

«Έναν αδερφό, τον Μάικλ. Είναι δεκαπέντε χρόνων. Είναι στο Ουέλινγκτον».

«Και ο θερμοσίφωνας στο Ουέλινγκτον πώς και δεν έσκασε κι αυτός;»

Ήταν μια προσπάθεια να προσθέσω λίγη αλαφράδα στη συζήτηση, όμως η Σάρλοτ δε χαμογέλασε.

Κοίταξα το μενού ενώ σκεφτόμουν την κυρία Τόλιβερ. Απ' ό,τι θυμόμουν, ήταν μια ψηλή, κομψή και κάπως ψυχρή κυρία, πάντα άφογη στην εμφάνιση, με τα μαλλιά της προσεκτικακά χτενισμένα, τις φούστες της σιδερωμένες στην τσάκιση, με τα μακριά, στενά της παπούτσια καλογουαλισμένα σαν κάστανα. Σκέφτηκα το Γουάιτ Λοτζ όπου θα έμενε η Σάρλοτ και αναρωτήθηκα τι θα έβρισκε να κάνει ένα παιδί σε αυτούς τους σχολαστικά κουρεμένους κήπους, σε εκείνο το ήσυχο και εύτακτο σπίτι.

Κοίταξα απέναντί μου στο τραπέζι το παιδί και είδα πως κι εκείνη, με φρούδια σμιγμένα, προσπαθούσε ν' αποφασίσει τι θα παράγγελνε να φάει. Έδειχνε μικρούλα και θλιμμένη. Δεν πρέπει να είχε και πολλή πλάκα να σε στέλνουν σπίτι από το σχολείο μόνο και μόνο επειδή έσκασε ο θερμοσίφωνας. Να φτάνεις χωρίς να σε περιμένουν, και μάλιστα χωρίς να σε θέλουν, με τη μητέρα σου να λείπει στο εξωτερικό και κανέναν να μην είναι διαθέσιμος να σε φροντίσει... Δεν πρέπει να είχε πολλή πλάκα να σε βάζουν μόνη σου σ' ένα τρένο και να σε στέλνουν στην άλλη άκρη της χώρας, να επισκεφτείς τη γιαγιά σου.

Έτσι στα ξαφνικά, ευχήθηκα να ήταν η κυρία Τόλιβερ

στρουμπουλή και ζουμερή, με έναν παχουλό, ζεστό κόρφο, να έπλεκε ρουχαλάκια για κούκλες γεμάτη ενθουσιασμό και να έπαιζε ολημερίς πασιέντζες.

Η Σάρλοτ σήκωσε τα μάτια της και με είδε να την παρακολουθώ. Αναστέναξε παραιτημένα: «Δεν ξέρω τι θέλω».

Της είπα: «Πριν από ένα λεπτό μου είπες πως πεινούσες πολύ. Γιατί να μην πάρεις απ' όλα;»

«Εντάξει». Αποφάσισε να πάρει μια σούπα λαχανικών, ροσμπίφ και παγωτό. «Και νομίζετε», πρόσθεσε συλλογισμένη, «πως ίσως φτάσουν τα χρήματά μου να πάρω και μια κόκα κόλα;»

Τι είναι αυτό που κάνει μαγικό το ταξίδι με τρένο στην Κορνουάλη; Ξέρω πως δεν είμαι ο πρώτος άνθρωπος που ένιωσε τη γοητεία αυτή καθώς η σιδηροδρομική γραμμή τέμνει τον ποταμό Τέιμαρ μέσω της παλιάς γέφυρας Μπράνελ, λες και περνά τις πύλες προς κάποια θεσπέσια ξένη χώρα. Κάθε φορά που πάω λέω από μέσα μου πως δεν μπορεί να είναι και τώρα το ίδιο, αλλά είναι. Πάντα!

Και μου είναι αδύνατον να προσδιορίσω τους ακριβείς λόγους αυτής της ευφορίας. Να είναι τα περιγράμματα των σπιτιών, που βάζονται ρόδινα στον απογευματινό ήλιο; τα μικρά, κουκλίστικα χωράφια; οι ψηλές κοιλαδογέφυρες που αιωρούνται πάνω από τις δασωμένες κοιλάδες; οι πρώτες μακρινές ματιές στη θάλασσα, ή, ίσως, οι μικροί σταθμοί με τα ονόματα αγίων και οι φωνές των αχθοφόρων στην αποβάθρα του Τρούρο;

Φτάσαμε στη διασταύρωση του Σεντ Άμπατ στις πέντε παρά τέταρτο.

Καθώς το τρένο πλησίαζε στην αποβάθρα, η Σάρλοτ κι εγώ στεκόμασταν έτοιμες στην πόρτα, με τις αποσκευές μας και το μπουκέτο μου τα χρυσάνθεμα, μισομαραμένα πια. Όταν κατεβήκαμε από το τρένο μάς υποδέχτηκε ένας δαιμονισμένος δυτικός άνεμος και ένιωσα τη μυρωδιά της θάλασσας, αλμυρή και δυνατή. Υπήρχαν φοινικόδεντρα στην αποβάθρα και τα φύλλα τους θρόιζαν σαν παλιές, τσακισμένες ομπρέλες, ενώ ένας αχθοφόρος άνοιγε την πόρτα ενός βαγονιού και έβγαζε από μέσα ένα κασόνι με ανήσυχες κότες.

Ήξερα πως θα ερχόταν να με συναντήσει ο κύριος Τόμας. Ο κύριος Τόμας είχε το μόνο ταξί του Πένμαρον, και η Φίμπι μου είχε πει από το τηλέφωνο πως τον είχε αγκαζάρει. Καθώς προχωρούσαμε προς τη γέφυρα, είδα τον κύριο Τόμας να περιμένει, τυλιγμένος σ' ένα παλτό λες και ήταν χειμώνας, και φορώντας στο κεφάλι του το καπέλο που είχε αγοράσει σε ένα παζάρι μεταχειρισμένων ρούχων και που κάποτε ανήκε σε κάποιον σοφέρ της αριστοκρατίας. Όταν δεν οδηγούσε το ταξί, ήταν εκτροφέας γουρουνιών και γι' αυτή του την ασχολία είχε άλλο καπέλο, τσόχινο, σωστή αντίκα. Η Φίμπι, που είχε χιούμορ αντάξιο ενός Ραμπελαί, κάποτε είχε αναρωτηθεί τι είδους καπέλο φορούσε όταν έπεφτε στο κρεβάτι με την κυρία Τόμας, όμως η μητέρα μου είχε σφίξει τα χείλη της και είχε χαμηλώσει τα μάτια της, αρνούμενη να γελάσει, έτσι η Φίμπι δεν επανέλαβε ξανά την απορία της.

Η κυρία Τόλβερ δε φαινόταν πουθενά. Ένωθα το άγχος της Σάρλοτ.

«Ίσως η γιαγιά σου περιμένει στην απέναντι αποβάθρα».

Το τρένο, που ποτέ δε σταματούσε για πολύ κάπου, έφυ-

γε μακριά. Κοιτάξαμε στην απέναντι αποβάθρα, όμως ο μόνος άνθρωπος που περιμένε ήταν μια χοντρή κυρία που κρατούσε μια τσάντα για τα ψώνια. Δεν ήταν η κυρία Τόλιβερ.

«Ίσως περιμένει μέσα στο αμάξι, στην αυλή του σταθμού. Είναι αρκετά κρύο απόγευμα για να στέκεται έξω».

«Ελπίζω να μην το ξέχασε...» είπε η Σάρлот.

Όμως ο κύριος Τόμας επρόκειτο να μας καθησυχάσει.

«Γεια σου, καλή μου», μου είπε καθώς ερχόταν να μας συναντήσει και να με απαλλάξει από τη βαλίτσα μου. «Πώς είσαι; Χαίρομαι που σε ξαναβλέπω. Είχες καλό ταξίδι;» Χαμήλωσε τα μάτια του στη Σάρлот. «Εσύ είσαι το κοριτσάκι της κυρίας Τόλιβερ, σωστά; Θα πάω το κοριτσάκι στο Γουάιπ Λοτζ και μετά εσένα στις μιν Σάκλτον. Ταξιδεύατε μαζί, σωστά;»

«Ναι, συναντηθήκαμε στο τρένο».

«Θα ερχόταν η θεία σου, αλλά δεν μπορεί να οδηγήσει το αυτοκίνητο στα χάλια που είναι το χέρι της. Έλα, πάμε τώρα». Στράφηκε στη Σάρлот: «Δώσε μου και τη δική σου βαλίτσα. Είναι πιο εύκολο να κουβαλάω δύο παρά μία...»

Κι έτσι φορτωμένος ανέβηκε τρεκλίζοντας τα ξύλινα σκαλοπάτια και διέσχισε τη γέφυρα με εμένα και τη Σάρлот στο κατόπι του. Καθισμένη στο ταξί του, που είχε μουχλιασμένα δερμάτινα καθίσματα και μια μόνιμη αδιόρατη μυρωδιά γουρουνιών, είπα: «Ελπίζω να μην έσπασε και η κυρία Τόλιβερ το μπράτσο της».

«Αχ όχι, είναι μούρλια». Στην Κορνούαλη, *μούρλια* σημαίνει καλά. «Τίποτε στραβό μ' αυτήν. Όμως δεν υπήρχε λόγος να έρθουν δύο αυτοκίνητα...» Και μ' αυτά τα λόγια έβαλε το κλειδί στη μίζα και το ταξί, αφού προσπάθησε να πάρει μπρος δυο φορές, τελικά τα κατάφερε και ανέβηκε με φόρα τον λόφο που οδηγούσε στον κεντρικό δρόμο.

Ακούμπησα πίσω νιώθοντας εκνευρισμό. Ίσως υπήρχε λογική στη σκέψη να κανονίσουν να μοιραστούμε το ταξί η Σάρλοτ κι εγώ, όμως θα αποτελούσε ένδειξη του πόσο ευπρόσδεκτη ήταν αν η κυρία Τόλιβερ ερχόταν μέχρι τον σταθμό να συναντήσει η ίδια τη Σάρλοτ. Στο κάτω κάτω δεν ήταν πάνω από δύο μίλια απόσταση. Η Σάρλοτ κοίταζε από την άλλη μεριά, έξω από το παράθυρο, και υποπτεύτηκα πως για άλλη μια φορά πάλευε να συγκρατήσει τα δάκρυά της. Δεν την κατηγορούσα.

«Δεν ήταν πολύ καλή ιδέα να μοιραστούμε το ταξί;» Προσπάθησα να ακουστώ ενθουσιασμένη, λες και ενέκρινα την κίνηση.

Εκείνη δε στράφηκε προς το μέρος μου. Είπε: «Μάλλον».

Πάντως, είχαμε φτάσει. Ήμασταν εδώ. Διασχίσαμε τον κεντρικό δρόμο εκείνο το ανεμοδαρμένο απόγευμα και κατεβήκαμε τον λόφο κάτω από τις βελανιδιές. Περάσαμε τις πύλες από αυτό που κάποτε ήταν το σπίτι του άρχοντα της περιοχής, και μετά μπήκαμε στο χωριό. Τίποτε δε φάνηκε να έχει αλλάξει. Ανεβήκαμε ξανά τον λόφο, προσπεράσαμε τα αγροκτήματα και τα μαγαζιά, έναν γέρο που πήγαινε βόλτα τον σκύλο του, το βενζινάδικο, την παμπ. Στρίψαμε στον δρόμο που οδηγούσε στην εκκλησία και κάτω στη θάλασσα, περάσαμε το δασάκι με τις γέρικες βελανιδιές, το αγρόκτημα με τη σκεπή από σχιστόλιθο κι από εκεί τραβήξαμε για την ανοιχτή, λευκή αυλόπορτα του Γουάιτ Λοτζ.

Ο κύριος Τόμας επιβράδυνε κάνοντας τις ταχύτητες να στενάζουν από την απότομη αλλαγή, και στρίβοντας πέρασε την αυλόπορτα. Έφτασε στο στενό ιδιωτικό δρομάκι, κινήθηκε ανάμεσα στα δέντρα που έγερναν από πάνω μας, και μας υποδέχτηκαν τα περιποιημένα παρτέρια με τις ξεθωριασμένες

άνθινες τούφες ορτανοσίας. Οδήγησε το αμάξι γύρω από μια συστάδα τους και σύρθηκε στον χαλικόδρομο που σταματούσε εμπρός στο σπίτι. Ήταν ένα πέτρινο κτίριο, ασβεστομένο και γερό. Μια γλυσίνα σκαρφάλωνε στον τοίχο προς τα παράθυρα του πάνω ορόφου και μια σειρά πέτρινα σκαλοπάτια ανέβαιναν μέχρι την κλειστή είσοδο. Βγήκαμε όλοι από το ταξί και ο κύριος Τόμας ανέβηκε τα σκαλιά για να χτυπήσει το κουδούνι. Μια ξαφνική ριπή ανέμου σάρωσε έναν σωρό πεσμένων φύλλων κάνοντάς τα να στριφογυρίσουν γύρω από τα πόδια μας. Μετά από λίγο άνοιξε η πόρτα και εμφανίστηκε η κυρία Τόλιβερ. Ήταν ακριβώς όπως τη θυμόμουν, με τα καλοχτενισμένα της μαλλιά και τη λεπτή, κομψή της κορμοστασιά. Πλησίασε προς το μέρος μας. Στο πρόσωπό της ήταν ζωγραφισμένο ένα προσεκτικό χαμόγελο καλωσορίσματος.

«Σάρλοτ. Λοιπόν, να που έφτασες». Έσκυψε και φίλησε πεταχτά το παιδί. Μετά ανασηκώθηκε. Είμαι ψηλή, όμως εκείνη ήταν ψηλότερη. «Πρου. Πόσο χαίρομαι που σε βλέπω. Ελπίζω να μη σε πείραξε που μοιράστηκες το ταξί».

«Δε μας ένοιαξε καθόλου. Συναντηθήκαμε στο τρένο, στο Λονδίνο, έτσι κάναμε παρέα σε όλο το ταξίδι».

«Τι ωραία! Τώρα, Σάρλοτ, η βαλίτσα σου είναι αυτή; Μπες μέσα. Μόλις προλαβαίνεις να πλύνεις τα χέρια σου και μετά θα πάρουμε τσάι. Η κυρία Κέρνουου έφτιαξε ένα κέικ. Πιστεύω πως σου αρέσει το κέικ».

Η Σάρλοτ είπε «ναι».

Δεν ακούστηκε πειστική. Μάλλον απεχθανόταν τα κέικ. Θα προτιμούσε πολύ περισσότερο ψαροκροκέτες με πατάτες τηγανητές.

«Και, Πρου, ελπίζω να βρεις καλά τη Φίμπι. Ίσως έρθεις να φάμε μαζί κάποια μέρα. Πώς είναι η μητέρα σου;»

«Είναι καλά».

«Θα μου πεις τα νέα κάποια άλλη φορά. Έλα, πάμε τώρα, Σάροτ».

«Αντίο», μου είπε η Σάροτ.

«Αντίο, Σάροτ. Πέρα να μας δεις».

«Ναι, θα περάσω».

Περίμενα δίπλα στο ταξί μέχρι που ανέβηκαν τις σκάλες και μπήκαν στο σπίτι. Η κυρία Τόλιβερ κουβαλούσε τη βαλίτσα και η Σάροτ, κρατώντας ακόμη σφιχτά το κόμικ, την ακολουθούσε. Δε στράφηκε να με χαιρετήσει. Η πόρτα έκλεισε πίσω τους.

Η Ρόζαμουντ Πίλτσερ μας πηγαίνει ένα αξέχαστο ταξίδι στα βάθη της ψυχής, κι έτσι επιστρέφουμε στα ηλιόλουστα τοπία του *Μαζεύοντας Κοχύλια* και στον έντονο συναισθηματισμό του *Γυρισμού*.

Η ιστορία αφηγείται το πέρασμα μιας νεαρής γυναίκας από μια σχέση που έχει γίνει πλέον πολύ βαρετή και προβλέψιμη σε μια νέα ζωή, μια ζωή γεμάτη ενθουσιασμό και πάθος· μια ζωή που της δίνει μια συναρπαστική υπόσχεση, την υπόσχεση της αγάπης. Και στο ταξίδι της αυτό, όλες οι ελπίδες, τα μυστικά και οι επιθυμίες συνθέτουν το όμορφο καρουζέλ της ζωής· ένα καρουζέλ που μόνο η Ρόζαμουντ Πίλτσερ μπορεί να δημιουργήσει.

*Μια ρομαντική ιστορία που διαδραματίζεται
στο μαγευτικό τοπίο της Κορνουάλης,
με τον απογευματινό ήλιο να βάφει ρόδινα τα σπίτια
και τα τρένα να διασχίζουν τα όμορφα, σπαρμένα
χωράφια, τις γέφυρες και τις κοιλάδες...*

«Απολαυστικό... προσφέρει παρηγοριά και ψυχαγωγεί».
PUBLISHERS WEEKLY

«Αποπνέει απίστευτη γοητεία, αλλά και θαλπωρή!»
KIRKUS REVIEWS

Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**
www.psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 20509